

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA CENTRA ZA ŽENE ADELA ZA 2023.

GODINU

O Centru za žene Adela

Osnovni podaci

Godina osnutka udruge	2003.
Registarski broj	03001011
Registrirana kod	Upravni odjel za opću upravu i imovinsko-pravne poslove Sisačko-moslavačke županije (prije Ured državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji, Služba za opću upravu, Sisak)
Broj žiro rn. udruge i naziv banke	HR1724070001188022864, OTP banka
OIB	91399412379
Matični broj udruge	1784609

Centar za žene Adela osnovan je 2003. godine kao prva ženska nevladina udruga na području Sisačko-moslavačke županije. Danas smo također jedina ženska nevladina udruga na ovom području koja izravno pruža pomoć i podršku žrtvama nasilja u obitelji, te svojim aktivnostima i projektima doprinosimo razvoju lokalne zajednice, grada Siska, gradova i općina u Sisačko-moslavačkoj županiji. Svoje aktivnosti kontinuirano usklađujemo s potrebama naših korisnika/ca.

Centar za žene Adela djeluje na dvije lokacije. U centru grada u ulici S. S. Kranjčevića 6, nalazi se naš ured i savjetovalište za građane i građanke Sisačko – moslavačke županije u kojem pružamo besplatne pravne savjete i savjete socijalne radnice žrtvama nasilja u obitelji i članovima njihovih obitelji. Na tajnoj adresi nalazi se sklonište za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji, što je naš prioritetni i najveći projekt. Prostor za ured dobili smo na korištenje od Grada Siska bez plaćanja najamnine. Grad Sisak financira i najam skloništa od njegovog otvaranja 1. srpnja 2008. godine do danas.

Korisnicima skloništa, ženama i djeci osiguravamo besplatnu hranu, higijenske potrepštine, grijanje, te sve ostalo nužno za život dostojan čovjeka. Također, osiguravamo im psihosocijalnu, psihološku, pravnu i svu ostalu stručnu pomoć, kako bi prevladali traumu i započeli novi život bez nasilja.

U lokalnoj zajednici prepoznate smo kao udruga koja ne samo da izravno pomaže ženama i djeci žrtvama nasilja u obitelji, već i javno govori o problemima i pravima žena, te kao udruga koja svojim radom doprinosi općem dobru. Također prepoznate smo i od strane institucija kao dobre i stručne partnerice koje su spremne sve svoje vrijeme dati za naše korisnike/ce.

Centar za žene Adela će i u narednom razdoblju nastaviti s promicanjem prava žena i djece, senzibiliziranjem javnosti za pitanje nasilja u obitelji, te poticati aktivnu ulogu svih dionika društva u pružanju pomoći ženama i djeci žrtvama nasilja u obitelji.

Društveni kontekst

Prema posljednjem popisu stanovništva (2021.) u Sisačko-moslavačkoj županiji (SMŽ) danas živi 140.549 stanovnika, dok je prema popisu iz 2011. godine taj broj iznosio 172.439, što našu županiju svrstava među one s najvećim gubitkom stanovništva. Broj stanovnika pao je za 18,00 %, dok je broj kućanstava pao je za 14,70 %.

U sjedištu županije, gradu Sisku, trenutno živi 40.185 stanovnika, a 2011. godine živjelo je oko 7.000 više, točnije 47.699 stanovnika. U Glini živi 7.207 osoba, Hrvatskoj Kostajnici 1.946 osoba, Kutini 19 681 osoba, Novskoj 11.234 osobe, Popovači 1. 306 osoba te Petrinji 20.165 osoba.

U odnosu na Popis stanovništva iz 2011.godine, u Sisku živi gotovo 16 posto stanovnika manje (2011.godine 47.699 stanovnika), Glini gotovo 23 posto stanovnika manje (2011.godine 9.341 stanovnik), Hrvatskoj Kostajnici gotovo 30 posto stanovnika manje (2011.godine 2.763 stanovnika). Kutina ima gotovo 14 posto manje stanovnika (2011.godine 22.815 stanovnika), dok Novska ima pad od 17 posto broja stanovnika (2011.godine 13.573 stanovnika), Popovača ima pad od gotovo 14 posto stanovnika (11.952 stanovnika), dok Petrinja bilježi pad broja stanovnika za nešto malo više od 18 posto (24.786 stanovnika 2011.godine).

Ukupno u našoj županiji imamo 53.399 kućanstava te 87.266 stambenih jedinica. U postotku je Sisačko-moslavačka županija druga najgora županija po padu broja stanovnika, iza Vukovarsko-srijemske županije. Na području naše županije je 13 sela bez ijednog stanovnika, a još nekoliko desetaka ima jednog ili dva stanovnika. Analiza općeg kretanja stanovništva Sisačko-moslavačke županije ukazala je na to da je čitav prostor Županije uključujući i stanovništvo najbrojnije te gospodarski najrazvijenije sredine, kao što su Sisak i Kutina, u procesu ekstremne depopulacije te pripada egzodusnom tipu prostora. Takav zaključak ključna je identifikacija najvažnijeg razvojnog ograničenja Županije, ubrzane depopulacije prostora, koji se ne može zaustaviti temeljem mehaničkog kretanja stanovništva. Potres je samo dodatno ubrzao populacijsku degradaciju prostora te prijeti dodatan rizik degradacije starosne i obrazovne strukture stanovništva.

Stanje prije potresa: Prosječna gustoća naseljenosti od 32,37 stanovnika na km² - treća najrjeđe naseljena županija. Prema procjeni DZS-a, stanovništvo Županije se u 2019. godini smanjilo za 8,95% u odnosu na 2015. godinu, što je gotovo šest postotnih bodova više od relativnog smanjenja stanovništva na nacionalnoj razini u istom razdoblju. Indeks starenja od 165,41% ukazuje na dramatičnu fazu depopulacije.

Učinci potresa: Iako je početkom ožujka 2021. služba za traženje zabilježila je da je ukupno 3.599 osoba napustilo svoje prebivalište, od čega je većina, i to 2.883 privremeno raseljeno u druge dijelove Hrvatske, na prostoru Županije traje ubrzana demografska tranzicija potaknuta posljedicama potresa. Prema neslužbenim podacima dio stanovnika već se trajno iselio. Konačni demografski gubici ovisit će o duljini trajanja obnove i oporavka. Također, poseban problem predstavlja i izostanak ili smanjeni obim poslovnih aktivnosti koji dovodi i do smanjenja dohotka te potrošnje dijela stanovnika, što uz neprimjerene stambene uvjete značajno utječe na kvalitetu života.

Razvojne implikacije: Potres je dodatno intenzivirao trajna negativna demografska kretanja te osiromašenje ljudskih potencijala na prostoru županije. Nepovoljna demografska struktura i smanjenje obrazovne razine dodatno smanjuju otpornost zajednice na vanjske šokove te

predstavljaju otegotnu okolnost za brz i uspješan oporavak. Potres je dodano smanjio razinu javnih usluga u okviru društvene i komunalne infrastrukture koja je bila niska i prije potresa te lokalna zajednica nema kadrove koji mogu podići razinu standarda. Socijalna skrb vezana za ranjive skupine stanovništva u kratkom roku je dramatično pogoršana te su se životni uvjeti za veliki broj stanovništva značajno pogoršali. Sustav socijalne skrbi i prije potresa bio je u velikoj mjeri preopterećen uslijed nedostatnog financijskog potencijala, ali još i više nedostatnim institucionalnim te kadrovskim kapacitetima. Prije potresa stambeni fond na prostoru SMŽ karakteriziraju brojni imovinsko-pravni problemi koji su uz demografski egzodus doveli do činjenice da prostor županije karakterizira veliki broj napuštenih i praznih prostora i građevina Naime, prema stopi napuštenosti (broj napuštenih stanova na 1000 stanovnika) Sisačko-moslavačka županija nalazi se na prvom mjestu s najvećom stopom napuštenosti od 52,7 napuštena stana na 1000 stanovnika. U potresu je stanovanje najviše pogođen sektor, čineći najveći udio evidentiranih oštećenih nekretnina. Najčešća kategorija oštećenih stanova bile su obiteljske kuće, jer one čine najveći dio ukupnog stambenog fonda. Stambene zgrade u povijesnim dijelovima Siska, Petrinje i Gline bile su druga kategorija koja je pretrpjela značajnu štetu. U zaključcima gospodarskih kretanja na prostoru Sisačko-moslavačke županije, u svim segmentima gospodarstva bilježe se ispodprosječni pokazatelji koji su u visokoj uzročno-posljedičnoj korelaciji sa katastrofalnim demografskim kretanjima. Izravne i neizravne štete i gubici nastali potresom dodatno intenziviraju dugogodišnja negativna kretanja u više međusobno povezanih segmenata kao što su smanjenje potražnje i dohotka na lokalnom tržištu, izostanak te smanjen obujam poslovnih aktivnosti, dodatni poremećaji na tržištu rada, problemi u opskrbi javnim uslugama te brojni drugi.

Posljedice potresa, kada je u pitanju društvena infrastruktura, u najvećoj mjeri odrazile su se na privremenu obustavu javnih usluga u domeni odgoja i obrazovanja, zdravstva te socijalne skrbi. U tom smislu, posljedice koje se manifestiraju u smanjenom pristupu odgoju i obrazovanju rezultiraju u dugoročnim gestacijskim procesima smanjene razine kvalitete obrazovnog sustava, povećаниh zdravstvenih oboljenja te smanjenja kvalitete života, kao i povećanju psihosocijalnih problema u lokalnoj zajednici, nisu mjerljive.

Ono što je zabrinjavajuće, a na što ukazuju privremeni te dijelom neslužbeni podaci je da je u kratkom roku nakon potresa, lokalni prostor trajno napustio dio mlađih obitelji i djece te visokoobrazovanih kadrova koji su i prije potresa bili izuzetno deficitarni. Stoga je i u ovom segmentu potrebno u što kraćem roku identificirati takve, još uvijek, privremene migracije te intervenirati poticajima koji su usmjereni zadržavanju najvitalnijeg dijela demografske strukture kao i predvidjeti mehanizme poticanja privremenog zapošljavanja potrebnih kadrova kao i trajnog naseljavanja. Na području Županije nalazi se 456 naselja ustrojenih u 19 jedinica lokalne samouprave. Županija obuhvaća 7 gradova: Sisak, Petrinja, Gline, Hrvatska Kostajnica, Kutina, Popovača i Novska, te 12 općina: Sunja, Jasenovac, Lipovljani, Lekenik, Martinska Ves, Donji Kukuruzari, Hrvatska Dubica, Topusko, Gvozd, Dvor, Velika Ludina i Majur.

Ne/Zaposlenost

Prema podacima DZS ukupan broj zaposlenih u Sisačko – moslavačkoj županiji u 2022. godini je 51.519 osoba od čega je 23.095 žena, dok je ukupan broj nezaposlenih 7.156 (12,2%) osoba od čega su 4.044 (14,9%) žene. Krajem lipnja 2022. u evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područnog ureda Sisak i Područnog ureda Kutina, registrirano je 6.598 nezaposlenih osoba. U usporedbi sa svibnjem 2022. godine, broj nezaposlenih manji je za 0,5% ili 34 osobe, a u odnosu na lipanj 2021. broj nezaposlenih manji je za 12,6% ili 950 osoba. U ukupnom broju nezaposlenih, žene čine 59,0% (3.895 osoba), a muškarci 41,0% (2.703 osobe). S obzirom na dobnu strukturu, osobe od 15 do 24 godine čine 12,7% nezaposlenih, od 25 do 34 godine 15,5%, od 35 do 44 godine 17,9%, od 45 do 54

godine 23,9% te iznad 55 godina 30,1%. Osobe srednjoškolske razine obrazovanja čine većinu u strukturi nezaposlenih – 54,2% (29,0% s trogodišnjom, 23,1% sa četverogodišnjom srednjom školom i 2,1% s gimnazijom), osobe niže razine obrazovanja čine 38,8%, a osobe više i visoke obrazovne razine 7,0% od ukupnog broja nezaposlenih.

Od ukupnoga broja registriranih nezaposlenih osoba u SMŽ najveći broj je u Sisku (1.614 ili 24,5%), Kútini (831 ili 12,6%) i Petrinji (794 ili 12,0%), a najmanji u općini Majur (43 ili 0,7%). U usporedbi s istim mjesecom 2021. godine, evidentirana nezaposlenost smanjena je u 13 gradova i općina, najviše u Lekeniku 40,7%, dok je evidentirana nezaposlenost povećana u 6 gradova i općina – najviše u Jasenovcu – 35,9%. U lipnju 2022. novčanu naknadu koristilo je 1.038 nezaposlenih osoba ili 15,7% od ukupnog broja nezaposlenih. Broj korisnika novčane naknade povećao se u usporedbi s lipnjem 2021. za 5,2% kada je bilo 987 korisnika novčane naknade.

Tijekom lipnja 2022 u evidenciju nezaposlenih novoprijavljeni je ukupno 747 osoba (17,6% više nego u lipnju 2021.) i to: 586 osoba izravno iz radnog odnosa (78,4%), 65 iz redovnog školovanja (8,7%) i 96 iz neaktivnosti (12,9 %).

S obzirom na djelatnost prethodnog zaposlenja, izravno iz radnog odnosa, najviše je osoba došlo iz sljedećih djelatnosti:

- obrazovanje – 212 (36,2%)
- prerađivačka industrija – 81 (13,8%)
- djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi – 44 (7,5%)
- djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane – 42 (7,2%)

Ukupno je tijekom lipnja 2022. iz evidencije nezaposlenih izašla 781 osoba (12,3% manje nego u lipnju 2021.).

Evidentirano zapošljavanje na osnovi radnoga odnosa najčešće je u ovim djelatnostima:

- javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje – 124 (21,4%)
- djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane – 91 (15,7%)
- prerađivačka industrija – 86 (14,9%)
- ostale uslužne djelatnosti – 51 (8,8%)

Gledano po ispostavama, tijekom lipnja 2022. godine, u zapošljavanju na osnovi radnog odnosa predvodili su: Ispostava Sisak (155 osoba ili 26,8% od ukupnoga broja zaposlenih zasnovanim radnog odnosa), Ispostava Petrinja (124 osobe ili 21,4%), Ispostava Novska (68 osoba ili 11,7%) Ispostava Kutina (56 osoba ili 9,7%), itd.

Istodobno, u lipnju 2022. godine, 183 osoba izašle su iz evidencije nezaposlenih zbog ostalih razloga sukladno Zakonu, npr. nepridržavanja zakonskih odredbi, umirovljenja, uključenja u redovito školovanje i dr.

U programe aktivne politike zapošljavanja tijekom 2022. godine novouključene su 694 nezaposlene osobe i to u potpore za zapošljavanje – 93 osobe, potpore za samozapošljavanje – 88, obrazovanje nezaposlenih – 214, potpore za očuvanje radnih mjesta – 15, javne radove – 258 te potpore za usavršavanje 26 osoba.

Civilni sektor

Na području SMŽ-e postoji više od 1800 registriranih organizacija civilnoga društva (OCD). Iako je najveći broj registriranih udruga iz područja gospodarstva, sporta, tehničke aktivnosti i kulture, djelokrug rada ostalih udruga pokriva većinu društvenih područja. U Sisačko – moslavačkoj županiji postoji samo jedna udruga koja isključivo radi sa žrtvama nasilja u obitelji, a to je naš Centar za žene Adela. U sklopu Centra djeluje sklonište za žrtve nasilja u obitelji jedino na području SMŽ, čiji je kapacitet 15 osoba. U centru grada je naše savjetovalište za građanstvo (žrtve nasilja i članovi njihovih obitelji) gdje mogu dobiti pravne savjete i savjete socijalne radnice. Centar ima i SOS telefon, koji je otvoren od 0:00 do 24:00 sata svih 365 dana u godini za pružanje usluga savjetovanja i pomoći žrtvama nasilja, te za komunikaciju s CZSS i/ili policijskim postajama vezano za smještaj žrtava nasilja u obitelji.

Sigurnost/nasilje u obitelji

Problematika obiteljskog nasilja prema ženama je kontinuirano prisutna u hrvatskom društvu, no i jednakotoliko marginalizirana. U skladu s tendencijama prijašnjih vremena, pitanje obiteljskog nasilja bilo je prešućivano i zaobilazeno, umanjivala mu se važnost, činilo ga se sporednim i rezerviranim za obiteljsku intimu, odnosno ono je ostavljano „unutar četiri zida“ svake obitelji. No u današnje vrijeme zamjetna je sve veća svijest s potpunom promjenom percepcije o ozbiljnosti ovog problema i nužnosti intervencije u svim društvenim sferama. Nasilje u obitelji se počinje smatrati javnom stvari, a reakcija na njega društvenom dogovornosti. Prema istraživanju o nasilju nad ženama koje je provela Svjetska zdravstvena organizacija utvrđeno je da je nasilje u obitelji od strane partnera najčešći oblik nasilja nad ženama i pogađa 30% žena diljem svijeta. Radi toga obiteljsko nasilje nad ženama predstavlja jedno od najčešće kršenih ljudskih prava našeg doba. U Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: RH) prisutna je svijest o postojanju problema, no izrazita tradicionalnost društva i poštivanje obiteljskih vrijednosti ne pridonosi učinkovitoj eradicaciji obiteljskog nasilja prema ženama. Adekvatan pristup potreban je na svim institucijskim razinama, uključivši sve aspekte pomoći žrtvama nasilja. U slučaju obiteljskog nasilja slijedi lančana reakcija brojnih institucija. Nakon prijave interveniraju redarstvene vlasti te je nerijetko potrebno i pružanje adekvatne zdravstvene zaštite, potom su u proces uključeni prekršajni ili kazneni sudovi. Kada je izrečena zatvorska kazna ona se provodi unutar zatvorskog sustava. Moguće zaštitne i sigurnosne mjere provode redarstvene vlasti, a uključeni su i Centri za socijalnu skrb i psiholozi. Značajnu ulogu u zaštiti žrtava imaju sigurne kuće, koje pružaju izravnu pomoć žrtvama nasilja, što niti jedna institucija ne može zbog zakonskih ograničenja. U dalnjim fazama omogućavanja zaštite prava žena žrtava nasilja javlja se i pravosuđe i Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova. Brojni faktori koji su uključeni prilikom reakcije na slučajevе obiteljskog nasilja zahtijevaju usklađenost djelovanja uz poštivanje dostojanstva žrtve i potpunu zaštitu njezinih prava u svim fazama procesa. Nažalost, pregled hrvatske prakse ukazuje na brojne nedostatke. Zaštita žrtava nasilja u obitelji sve više se ostvaruje u okviru kaznenog zakonodavstva, što je rezultat napora policije u edukaciji prepoznavanja i pravilne kvalifikacije određenih ponašanja kroz kazneno pravnu umjesto prekršajno pravnu reakciju, na koji način

počiniteljima šaljemo jasnu poruku o stavu države prema nasilju u obitelji. Zadnjih godina znatno se povećao broj prijava nasilja u obitelji, što se najbolje vidi prema kontinuiranoj popunjenošći kapaciteta, kako našeg tako i ostalih skloništa za žrtve nasilja u Republici Hrvatskoj.

Institucije koje rade sa žrtvama nasilja u obitelji

Centri za socijalnu skrb

Na području SMŽ djeluje 6 Centara za socijalnu skrb (CZSS): CZSS Glina i podružnica Topusko, CZSS Hrvatska Kostajnica i podružnica Dvor, CZSS Kutina, CZSS Novska, CZSS Petrinja i CZSS Sisak. Obiteljski centar Sisačko-moslavačke županije djeluje u prostoru Centra za socijalnu skrb Sisak.

Policijske postaje

Na području SMŽ ima 9 Policijskih postaja: Sisak, Sunja, Kutina, Novska, Petrinja, Glina, Dvor, Hrvatska Kostajnica, Gvozd, te dvije Postaje prometne policije u Sisku i Kutini.

Sudovi

Na području SMŽ djeluje Županijski sud u Sisku, Općinski sud u Sisku, Općinski sud Sisak stalna služba Glina, Hrvatska Kostajnica, Kutina, Petrinja.

Ordinacije obiteljske/opće medicine

Na području SMŽ djeluju ordinacije obiteljske/opće medicine i to: Sisak 15, Lekenik 1, Sunja 1, Martinska Ves 1, Hrvatska Kostajnica 2, Hrvatska Dubica 2, Dvor 3.

Tablica br.1: Broj organizacija civilnog društva i nadležnih institucija koje rade sa žrtvama nasilja u obitelji

OCD/INSTITUCIJE KOJE RADE S ŽRTVAMA NASILJA U OBITELJI	
OCD/INSTITUCIJA	BROJ
OCD	1
CZSS	6+2 podružnice
POLICIJSKE POSTAJE	9+2 prometne
ŽUPANIJSKI SUD	1
OPĆINSKI SUD	4
PREKRŠAJNI SUD	1
ORDINACIJE OBTELJSKE/OPĆE MEDICINE	25

Tablica br.2: Usluge koje pružaju organizacije civilnog društva i nadležne institucije, žrtvama nasilja u obitelji

OCD/INSTITUCIJA OBLIK POMOĆI	CZZ ADELA	CZSS	MUP	SUD	OBITELJSKI LIJEČNIK
Smještaj	+	-	-	-	-
Psihološko savjetovanje	+	+	-	-	+-
Pravno savjetovanje	+	+	+	+	-
Medicinsko savjetovanje	-	-	-	-	+
Krizne intervencije	+	+	+	+	+
Rad s počiniteljima	-	+	+	+	+
Prevencija u zajednici	+	+	+	-	+-

Sisačko- moslavačka županija, područje je poznato po eskalaciji obiteljskog nasilja. Tome je dodatno doprinijela epidemija COVID-19, te katastrofalan potres. Sisačko - moslavačka županija, naročito njen ruralni dio, patrijarhalan je u odnosu na ulogu žene. Od osnutka udruge, organizirale smo brojne akcije kojima je cilj bio promjena, upravo takvog odnosa prema ženama.

Svi naši projekti i sve naše akcije usklađene su sa Strateškim planom Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike (prije Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku), Nacionalnom strategijom zaštite od nasilja u obitelji za razdoblje od 2017. – 2022. godine.

Centar za žene Adela će i nadalje slijediti Preporuku Vijeća Europe za borbu protiv nasilja nad ženama, uključujući nasilje u obitelji (EG-TFV/2008/6). Centar za žene Adela ima predstavnicu u Županijskom timu za sprečavanje i borbu protiv nasilja nad ženama.

Misija

Misija Centra za žene Adela pružanje je pomoći i podrške osobama čija su ljudska prava ugrožena, poboljšanje kvalitete života, s naglaskom na žene, djecu i mlade. Naša misija također je i promjena svijesti javnosti o odgovornosti cijele društvene zajednice za nasilje u obitelji te prihvatanje činjenice da je ono općedruštveni problem. Zalažemo se za život bez nasilja, toleranciju kao najvišu vrijednost zajedničkog života te rodnu ravnopravnost.

Ciljevi

Cilj Udruge, u skladu s našim Statutom zaštita je i promocija ljudskih prava građana i građanki Siska i Sisačko-moslavačke županije, te ostalih ljudi koji se nalaze na području Sisačko-moslavačke županije, a u skladu s Ustavom Republike Hrvatske i Općom deklaracijom o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda, sve u cilju unapređenja kvalitete života i razvoja civilnog društva. U svrhu ostvarivanja ciljeva Centar za žene Adela:

- ❖ pruža pomoć osobama čija su ljudska prava ugrožena,
- ❖ pruža pravnu i psihosocijalnu pomoć žrtvama obiteljskog nasilja,

- ❖ pruža stručnu i savjetodavnu pomoć žrtvama nasilja putem SOS telefona, otvorenog od 0:00 do 24:00 sati,
- ❖ radi na poboljšanju kvalitete života kroz organizaciju i osmišljavanje slobodnog vremena žena, djece, mlađih i starijih osoba, održavanjem radionica, predavanja i sl.,
- ❖ potiče odgovorno roditeljstvo u duhu Konvencije UN o pravima djeteta,
- ❖ djeluje protiv zlouporaba i manipulacija ženama, djecom i mlađima,
- ❖ zalaže se za širenje tolerancije među djecom i mlađima, putem edukacija i sl.,
- ❖ pruža cijelovit sustav stručne pomoći i podrške ženama i djeci žrtvama nasilja u obitelji u skloništu za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji.

Metode rada

Metode rada u 2023. godini bit će rezultat iskustva u radu ne samo Centra za žene Adela već i suradnje s lokalnom zajednicom i institucijama, kao i ostalim ženskim udrugama iz Republike Hrvatske.

Metode rada bit će:

- ❖ savjetovanje i osnaživanje
- ❖ edukacije: tribine, okrugli stol, radionice
- ❖ javne akcije: obilježavanje značajnih datuma i događaja
- ❖ senzibilizacija javnosti putem radio postaja, tiskovina, letaka, plakata, WEB stranice, TV postaja
- ❖ javno zagovaranje
- ❖ kampanje

Program Savjetovalište i sklonište za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji

Program Centra za žene Adela „Savjetovalište i sklonište za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji“ započele smo krajem 2005. godine, a Sklonište je otvoreno 1. srpnja 2008. godine. U Skloništu, tijekom 2023. godine provodit ćemo sljedeće aktivnosti:

- ❖ pravno savjetovanje
- ❖ psihosocijalno savjetovanje (individualni rad s ženama žrtvama nasilja)
- ❖ grupno savjetovanje i samoosnaživanje žena žrtava nasilja u obitelji
- ❖ psihološko savjetovanje žena i djece žrtava nasilja u obitelji
- ❖ individualni rad s djecom žrtvama obiteljskog nasilja
- ❖ grupni rad s djecom žrtvama obiteljskog nasilja
- ❖ rekreacija i obrazovne aktivnosti za djecu žrtve obiteljskog nasilja
- ❖ podrška žrtvama obiteljskog nasilja za vrijeme sudskih postupaka s naglaskom na djecu

- ❖ održavanje higijene i reda u skloništu
- ❖ ostvarenje finansijskih prava
- ❖ briga o zdravlju korisnica i njihove djece
- ❖ zapošljavanje i obrazovanje korisnica
- ❖ senzibilizacija javnosti

U skloništu na tajnoj adresi u 2023. godini skrbit ćemo za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji, bez obzira na nacionalnu, religijsku ili bilo koju drugu vrstu pripadnosti. Također, skrbit ćemo i za strane državljanke i njihovu djecu, te im pomagati da ostvare potreban, a zakonom propisan status. Ostvarit ćemo sve programom predviđene osnovne ciljeve programa Savjetovalište i sklonište za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji: pružat ćemo im pomoć i podršku, te ih osnažiti za poduzimanje radnji neophodnih za pokretanje promjena u svom životu, kako bi se izborile za svoja prava i postale sposobne voditi neovisan život bez nasilja.

Također ostvarit ćemo i sve specifične ciljeve:

- ❖ pružiti zaštitu ženama i djeci žrtvama obiteljskog nasilja kroz smještaj u sklonište u vremenskom razdoblju do godinu dana
- ❖ pružiti stručnu pomoć ženama žrtvama u razrješavanju traume nasilja, te uspostavljanju pozitivnih životnih stavova
- ❖ u suradnji s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje pomoći ćemo ženama pri zapošljavanju, pisanju životopisa i molbi za posao kao i pretraživanju baze podataka
- ❖ pružiti stručnu pomoć djeci koja su traumatizirana, te potaknuti ponovno uspostavljanje fizičke i emocionalne sigurnosti
- ❖ pomoći ćemo djeci vratiti djetinjstvo te obnoviti vezu majka – dijete
- ❖ omogućit ćemo ženama ostvarivanje prava zajamčenih Obiteljskim zakonom (razvod braka, skrbništvo, podjela imovine, alimentacija), Zakonom o zaštiti od nasilja u obitelji, Kaznenim zakonom i to kroz besplatno savjetovanje, pisanje tužbi, predstavki i žalbi i zastupanje na sudu.
- ❖ Osiguravat ćemo za žene besplatne edukacije, edukacije u partnerstvu s ostalim udrugama, kao i ostale tečajeve koje će podići njihovu kompetenciju i povećati šanse na tržištu rada.
- ❖ Osvjećivat ćemo javnost za probleme obiteljskog nasilja, njihovim uzrocima i posljedicama, te poticati građane/ke na aktivnu pomoć ženama i djeci žrtvama nasilja u obitelji.

Osim navedenih ciljeva osiguravat ćemo sigurnost zaposlenim ženama pri odlasku na posao. Svoj školskoj djeci osigurat ćemo siguran odlazak u školu, vrtić ili igraonicu za djecu.

Osim stručne pomoći, u skloništu osigurat ćemo ženama i djeci besplatnu hranu, higijenske potrepštine, grijanje, kao i sve ostalo nužno za život. Boravak u skloništu za njih bit će potpuno

besplatan. U suradnji sa školama djeci ćemo nabaviti školske udžbenike. Također, omogućit ćemo djeci nastavak izvanškolskih aktivnosti, treniranje i sl., pod budnim okom naših djelatnica.

Ženama žrtvama nasilja u obitelji pomagat ćemo kod stjecanja novih znanja i vještina kroz radnu terapiju i osnaživanje.

Korisnicama ćemo organizirati odlazak liječnicima, prema njihovom zdravstvenom stanju i potrebama.

Korisnicama i njihovoj djeci na raspolaganju je kuća od oko 300 m² i okućnica od oko 1500 m². Korisnice će same uređivati vrt i cvijetnjak, a djeci će biti na raspolaganju veliki prostor za igru i razonodu unutar Skloništa i u dvorištu kuće.

Kuća je osigurana nadzornim kamerama, a radi osiguravanja sigurnosti pri odlasku na sud ili u neku drugu instituciju koristit ćemo usluge zaštitara, prema potrebi.

Korisnicama i njihovoj djeci omogućit ćemo sudjelovanje u kulturnom životu sukladno raspoloživim finansijskim sredstvima.

Projekti Centra za žene Adela

SOS telefon za žrtve obiteljskog nasilja

Od veljače 2006. godine Centar za žene Adela ima 24 sata dnevno, sve dane u godini, otvoren SOS telefon, jedini u organizaciji ženske nevladine udruge na području Sisačko - moslavacke županije. Godišnje, pomoći i podršku putem SOS telefona zatraži i dobije oko 1500 osoba, u 90% slučajeva žena. U prvoj polovici 2022. godine pomoći i podršku putem SOS telefona dobilo je 912 osoba, uglavnom su to žrtve nasilja u obitelji.

I u 2023. godini, osim stručne pomoći, pravnog i savjeta socijalne radnice, putem SOS telefona, na zahtjev žrtve obiteljskog nasilja, policije ili Centra za socijalnu skrb organizirat ćemo i dogоворити smještanje žena i djece u Sklonište u najvećoj tajnosti.

Radnom terapijom do novih znanja i vještina

Tijekom 2023. godine, kroz radnu terapiju, obučit ćemo žene u ručnoj izradi ambalaže od valovitog kartona, ukrašavanju decoupage tehnikom, štrikanju i sl. Cilj nam je u okviru iste, omogućiti ženama ne samo usvajanje novih vještina, već i potaknuti međusobno druženje i osnaživanje.

Također ćemo žene poučiti u osnovnim znanjima na računalu: korištenje programa za pisanje, pretraživanje interneta, pisanje molbi i životopisa za posao.

Uratke naših korisnica izložit ćemo prigodom obilježavanja značajnih datuma vezano za žene, obitelj, ljudska prava i borbu protiv nasilja nad ženama.

Aktivizam Centra za žene Adela

Obilježavanje Međunarodnog dana žena, Nacionalnog i Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama, sudjelovanje na okruglim stolovima, tribinama vezano nasilje nad ženama i nasilje u obitelji

Već tradicionalno, ove važne datume obilježavamo u suradnji s CZSS, PU Sisačko – moslavačkom i policijskim postajama Petrinja i Glina. U tim prigodama ćemo dijeliti promotivni materijal s uputama o postupanju žrtve u slučaju nasilja. Cilj naših akcija je upoznati žene s njihovim pravima, te ukazati na razne vrste obiteljskog nasilja kao i uputama gdje potražiti pomoć.

Senzibilizacija javnosti

Osim aktivizma i javnih, uličnih akcija, Centar za žene Adela će i u 2023. godini biti prisutan i u medijima:

❖ u lokalnim i nacionalnim tiskovinama:

- Jutarnji list
- 24 sata
- Novi sisački tjednik

❖ na televiziji:

- HRT
- RTL
- NOVA TV
- TV MREŽA

❖ Na radiju:

- Radio Sisak
- Radio Quirinus
- Radio Banovina

❖ Na internetskom portalu:

- www.centar-adela.org
- www.sigurnomjesto.hr

Očekivani problemi u 2023. godini

Najveći problem u 2022. godini bio je nedostatak finansijskih sredstava, iz razloga što još uvijek nije dovoljno prepoznata važnost postojanja Udruge i skloništa za žene i djecu žrtve nasilja u obitelji, te angažman djelatnica od 0:00 – 24:00 sata.

S obzirom na nastavak recesije, moguća su daljnja smanjivanja finansijskih sredstava od strane donatora, što će uzrokovati velike probleme. Sudjelovanjem u Europskim projektima, odnosno partnerstvo na tim projektima, neće se riješiti problem financiranja skloništa. Razlog leži u činjenici da

kroz Europske projekte ne možemo financirati sklonište prema propisanim kriterijima vidljivim u natječajima.

Financijska podrška i donacije

- Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike –
-trogodišnje financiranje/od 1.01.2022. – 31.12.2024.
- Grad Sisak – najamnina, prijava na natječaj jednogodišnjeg projekta
- Sisačko – moslavačka županija
- Grad Glina
- Grad Petrinja
- Općina Lekenik
- Općina Martinska Ves
- Ostali gradovi javljanjem na javne natječaje

Suradnici

- Centar za socijalnu skrb Sisak
- Centar za socijalnu skrb Petrinja
- Centar za socijalnu skrb Glina
- Centar za socijalnu skrb Hrvatska Kostajnica
- Centar za socijalnu skrb Kutina
- Centar za socijalnu skrb Novska
- Policijska uprava Sisačko-moslavačka
- Policijska postaja Sisak
- Policijska postaja Kutina
- Policijska postaja Petrinja
- Policijska postaja Novska
- Policijska postaja Sunja
- Policijska postaja Hrvatska Kostajnica
- Policijska postaja Glina
- Policijska postaja Gvozd
- Policijska postaja Dvor
- Sisačko-moslavačka županija
- Grad Sisak
- Grad Petrinja
- Grad Glina
- Grad Novska
- Grad Kutina
- Grad Popovača
- Općina Lekenik
- Općina Martinska Ves
- Osnovna škola Viktorovac
- Srednja škola Viktorovac

- Industrijsko obrtnička škola Sisak
- Bijeli krug Hrvatske
- Ženska grupa Karlovac Korak
- Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac

Plan rada za 2023. godinu

Plan rada za 2023. godinu izrađen je prema potrebama naših korisnika/ca te lokalne zajednice. U okviru ovog prikaza dajemo sažetak najznačajnijih aktivnosti.

Centar za žene Adela nastavlja sa svim dosadašnjim aktivnostima, programima i projektima. Projekte smo dopunile u skladu s potrebama prvenstveno naših korisnica/ka. Kako smo kuću/sklonište, nakon useljenja, opremale vlastitim snagama uz pomoć građana i građanki koji su nam donirali potreban (rabljeni) namještaj, posuđe i ostalo, u 2023. godini, namjera nam je nastaviti s zamjenom dotrajalog namještaja. Također ćemo nastaviti i s radnom terapijom. I u 2023. godini nastavljamo suradnju s institucijama, državnim i lokalnim vlastima, te senzibilizaciju javnosti, aktivizam i medijsku prisutnost.

Godišnji plan i program rada Centra za žene Adela, za 2023. godinu pripremio Upravni odbor i usvojen je na Skupštini održanoj 8. studenog 2022.godine.

Predsjednica Centra za žene Adela

Senka Filipović

